

Gårdsbesök med omtanke

Sveriges Bönder
Skolkontakt

Basregler för gårdsbesök

- 1** Besökare som kommer från andra gårdar med djur bör i första hand byta om till gårdens egna stövlar och skyddskläder. Om det inte finns, ska de ha rena kläder, väl rengjorda och desinficerade skor eller använda skoskydd. Smutsiga kläder och stövlar som använts i andra djurstallar får inte användas. Andra besökare bör ha rena, oömma kläder och tåliga skor eller stövlar som är enkla att rengöra.
- 2** Besökare ska tvätta händerna noggrant före och efter besöket. Att tvätta händerna efter besöket är särskilt viktigt för barn. Besökare med influensasymptom ska inte gå in i grisstallar.
- 3** Besökare ska aldrig bjudas på opastöriserad mjölk.
- 4** Besökare ska inte gå på foderbordet.
- 5** Om djuren får matas ska det bara ske med fodret på gården.
- 6** Den som besökt en utländsk bondgård eller kommit i direkt kontakt med kor, får, grisar eller andra klövdjur utomlands (till exempel på en marknad) måste vänta 48 timmar innan man besöker en svensk besättning eller gård med klövdjur.
- 7** Den som besökt en utländsk bondgård eller kommit i direkt kontakt med klövdjur i ett område där det finns mul- och klövsjuka måste vänta i fem dygn innan man kan besöka en svensk gård. Det gäller även för dem som arbetar på gården.
- 8** Kläder som använts på en utländsk gård måste tvättas (helst i 60°C) och skor och stövlar ska rengöras noga och desinficeras innan de kan användas för besök på en svensk gård med klövdjur.
- 9** Djur ska inte medföras till aktiviteter inne i samhällen, både av djurskyddsskäl och för att undvika smittspridning.

Information till besökare

Informera alltid besökaren om skälen till hygienreglerna:

- 1** Smittor från människa kan överföras till djur och vice versa.
- 2** Sverige har ett unikt gott hälsoläge och vi är angelägna om att behålla och förbättra det.
- 3** Vi vill skydda våra besökare. Även friska djur kan bära på sjukdomsframkallande mikroorganismer. EHEC-bakterier och många andra mikroorganismer finns i djurens gödsel och därför det är särskilt viktigt att undvika kontakt med gödsel, speciellt för små barn.

- 4** Att tvätta händerna före besöket skyddar djuren från smittor. Att tvätta händerna efter besöket är lika självklart som att tvätta händerna efter ett toalettbesök.

När barngrupper kommer på besök

- 1** Se till att alla kommer med väl rengjorda stövlar till gårdsbesöket. Stövlarna måste vara synligt rena från smuts. Det är bra om det finns spolmöjligheter och grov borste i närheten av stövelbadet.
- 2** Besök av barn som är sju år eller yngre bör planeras och genomföras med stor omsorg eftersom småbarn är särskilt känsliga för EHEC-bakterier. Det är viktigt att barn inte stoppar fingrar i munnen under besöket. Det måste finnas tillräckligt många vuxna vid dessa besök så samtliga barn kan hållas under uppsikt annars ska man inte ta emot dessa grupper.
- 3** Barnen ska tvätta händerna före och efter besök i stallet och efter kontakt med djuren.
- 4** Ordna med stövelbad med lämpligt desinfektionsmedel som barnen måste passera innan de går in i stallarna och innan de lämnar gården.

- 5** Se till att barnen inte går på foderbordet eller inne i kalvboxarna.
- 6** Om barnen äter på gården eller efter besöket är det extra viktigt att de tvättar sina händer noggrant. Matsäck ska inte ätas på platser där det kan finnas gödsel.

Öppna gårdar

Det ligger ett stort värde i att hålla våra gårdar öppna för besök. Ökad kunskap om det svenska lantbruket stärker förtroendet för vårt arbete och för svensk livsmedelsproduktion. Gårdsbesöket ger också tillfälle till givande kontakter mellan lantbrukare och konsumenterna i alla åldrar.

Gårdsbesök med omtanke

I foldern har vi samlat några enkla regler och tips för dig som tar emot besök på gården. Informationen bygger på bindande bestämmelser från Jordbruksverket, information från SVA samt rekommendationer från LRF. Genom att följa råden blir besöket säkrare för både människor och djur.

Smittrisker vid besök

För många besökare är din gård en ny och annorlunda miljö. Att skydda sig själv och djuren från smittsamma sjukdomar är oftast inte det första besökare tänker på. Största risken för besökare är att smittas av sjukdomsframkallande mikroorganismer via smutsiga händer.

Riskerna för djuren består i att besökaren kan föra med sig smittor från andra gårdar eller via vissa livsmedel i medhavd matsäck. Besökare ska därför bara mata djuren med foder från gården. Människor kan också smitta djur direkt, till exempel med influensa. Gårdar med känd smitta ska inte ta emot besöksgrupper.

EHEC är ett exempel på en allvarlig sjukdom som kan drabba människor som besöker gårdar med nötkreatur.

EHEC-bakterierna finns i kornas gödsel, men djuren själva blir inte sjuka.

EHEC drabbar varje år flera personer i Sverige. Det kan räcka med ett fåtal EHEC-bakterier för att få allvarliga blodiga diarréer och skador på njurarna.

Barn under sju år är särskilt känsliga för EHEC-bakterier. Det vanligaste sättet som barn blir smittade på är när de inte tvättar händerna efter att klappat djuren och sedan stoppar fingrarna i munnen, till exempel när de äter sin matsäck.

Försiktighet gäller alla

Besöksrutinerna gäller för såväl nya som återkommande besökare. Det handlar om att tvätta händerna med tvål och vatten före och efter gårdsbesöket, att ha lämplig klädsel – helst gårdens egna – och att använda skoskydd och stövelbad.

Som besökare räknas även:

- Lantbrukarkollegor
- Djurtransportörer
- Rådgivare
- Husdjurstekniker
- Veterinärer
- Mjölkbilchaufförer
- Servicepersonal

Vid på- och avlastning av djur bör chauffören inte gå in i stallet. Om transportören ska gå in i utlastningsutrymmet ska detta ske efter stövelbyte till gårdens egna stövlar eller efter noggrann stöveltvätt.